

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 442/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného A.K.F. Legal, s. r. o., Čulenova 5, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. B2-58Cb/184/2020 a Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3Cob/30/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 1 ods. 1 ústavy postupom mestského súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B2-58Cb/184/2020 konať bez zbytočných prieťahov. Navrhuje tiež priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným na Okresnom súde Banská Bystrica 1. augusta 2020 domáhal proti žalovanému nároku na zaplatenie odplaty za výkon funkcie konateľa vo výške 118 242,67 eur spolu s úrokom z omeškania. Po zrušení platobného rozkazu pokračovalo konanie na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) ako predchodcovi mestského súdu, ktorému bol spis v predmetnej veci

postúpený 13. novembra 2020. Vo veci sa uskutočnili pojednávania 31. mája 2022, 8. júna 2023 a 19. septembra 2023. Na poslednom pojednávaní bol vyhlásený medzitimný rozsudok, ktorým mestský súd určil, že uplatnený nárok je, čo sa týka dôvodu, daný. O výške nároku mestský súd dosiaľ nerozhodol. Medzitimný rozsudok napadol žalovaný 20. novembra 2023 odvolaním, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 3Cob/30/2024-473 z 26. marca 2025 tak, že medzitimný rozsudok ako vecne správny potvrdil.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Proti postupu mestského súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Iný zásah, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, spočíva v dlhodobo pretrvávajúcich prieťahoch v konaní. Namietajúc celkovú dĺžku konania, sťažovateľ argumentuje, že od podania žaloby uplynulo už takmer päť rokov, pričom o samotnej výške sťažovateľom uplatneného nároku nebolo do dnešného dňa právoplatne rozhodnuté. Plynutím času sa pritom výrazne znižuje možnosť sťažovateľa vymôcť od žalovaného svoje majetkové práva, a to vzhľadom na to, že žalovaný sa dlhodobo nachádza v ekonomických ťažkostiach a jeho majetok sa znižuje.

b) Vec nie je po skutkovej či právnej stránke zložitá a správanie strán sporu nemalo negatívny vplyv na celkovú dĺžku konania.

c) Prieťahy v konaní sú spôsobené postupom mestského súdu, ako aj krajského súdu, ktorých priebežná procesná aktivita sa vyznačuje dlhodobými obdobiami nečinnosti prerušovanými procesnými úkonmi, ktoré však častokrát nevedli k hospodárnemu a včasnému rozhodnutiu vo veci (neodôvodnená nečinnosť, zmeny zákonného sudcu, zrušenie nariadených pojednávania a pod.). Sťažovateľ poukazuje na to, že prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až po 18 mesiacoch od postúpenia veci z Okresného súdu Banská Bystrica okresnému súdu. V období od novembra 2020 do mája 2022 neboli vykonané žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu veci. Konanie na odvolacom súde tiež vykazuje prieťahy, ktoré sú plne pripísateľné krajskému súdu, ktorý napriek tomu, že svojím rozhodnutím pristúpil len k potvrdeniu medzitimného rozsudku, a to bez vykonania pojednávania, doplnenia dokazovania alebo iných úkonov, o podanom odvolaní rozhodoval viac ako 16 mesiacov.

d) Extrémna dĺžka konania v kombinácii s opakovaným odmietnutím nariadenia zabezpečovacieho opatrenia mestským súdom a krajským súdom vytvorili situáciu, keď sťažovateľ zrejme svoj nárok nebude schopný vymôcť, čím dôjde k zmareniu účelu súdneho konania. Uvedené znamená, že v dôsledku zbytočných prieťahov v konaní pričítateľných mestskému súdu a krajskému súdu bolo sťažovateľovi znemožnené domôcť sa ochrany porušeného práva, čím dochádza k faktickému odmietnutiu spravodlivosti, a tak k porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. V dôsledku extrémnej dĺžky konania a rizika odopretia spravodlivosti z dôvodu nezvratnej straty vymožitelnosti uplatneného nároku došlo aj k porušeniu práv sťažovateľa vyplývajúcich z princípu právneho štátu zakotveného v čl. 1 ods. 1 ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny), práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako aj porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy postupom mestského súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach, ktoré sú podľa mienky sťažovateľa poznačené zbytočnými prietahmi a ktorých celková dĺžka je neprimeraná.

5. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vzhľadom na už uvedené mohol ústavný súd preskúmať namietané porušenie všetkých označených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) spoločne.

6. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014, I. ÚS 210/2018, IV. ÚS 120/2018, IV. ÚS 172/2020), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015, I. ÚS 190/2019). K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

7. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

8. Tento prístup ústavného súdu nie je špecifickým ani z komparatívneho pohľadu, zohľadňujúc najmä judikatúru ESLP, ktorý v súvislosti s právom na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s ohľadom na ojedinelú nečinnosť súdu členského štátu a charakter súdneho konania toleroval napr. 20 mesiacov nečinnosti odvolacieho súdu, kým rozhodol o odvolaní sťažovateľa (pozri *Cesarini v. Taliansko*, č. 11892/85, rozhodnutie z 12. 10. 1992, body 20 – 21). V inom prípade vyhodnotil 28 mesiacov trvajúce obdobie nečinnosti súdu (od podania žaloby do výzvy súdu na jej doplnenie) v rámci civilného konania ako znesiteľné (pozri *Dostál v. Česká republika*, č. 52859/99, rozhodnutie z 25. 5. 2004, body 192 – 193).

9. S poukazom na už uvedené východiská ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že ku dňu jej doručenia ústavnému súdu trvá napadnuté konanie ako celok približne 4 roky a 10 mesiacov. Ústavný súd vzhľadom na sťažovateľom predostreté argumenty uvádza, že postup mestského súdu v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako optimálny. Možno mu vytknúť, že vykonal v konaní prvé pojednávanie až po viac ako 18 mesiacoch od postúpenia mu veci Okresným súdom Banská Bystrica, a tiež zrušenie celkovo piatich termínov nariadených pojednávaní, v dôsledku čoho, prirodzene, došlo k predĺženiu konania. Okrem uvedeného postupu však mestský súd postupoval v konaní plynulo, vykonávajúc relevantné úkony na účel prijatia meritórneho rozhodnutia. Mestský súd vo veci napokon rozhodol medzitýmym rozsudkom č. k. B2-58Cb/184/2020-429 z 19. septembra 2023 právoplatným 13. mája 2025, t. j. po 2 rokoch a 10 mesiacoch od postúpenia mu veci Okresným súdom Banská Bystrica, čo nemožno hodnotiť ako dobu celkom zjavne neprimeranú. Následne po podaní odvolania proti medzitýmym rozsudku zo strany žalovaného a vykonaní potrebných procesných úkonov s tým súvisiacich mestský súd postúpil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu 13. marca 2024. Krajský súd o podanom odvolaní rozhodol svojím rozsudkom č. k. 3Cob/30/2024-473 z 26. marca 2025. Odvolacie konanie tak trvalo celkovo necelých 12 mesiacov, čo je doba primeraná a ústavne akceptovateľná. V tejto súvislosti, reagujúc tak aj na sťažnostnú argumentáciu, je potrebné priblížiť, že postup odvolacieho súdu vo všeobecnosti nie je pre strany konania taký viditeľný (pretože spočíva najmä v preštudovaní napadnutého rozsudku vrátane postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, ako aj odvolacej argumentácie strán v konaní, pozn.) ako postup súdu prvej inštancie (ktorý nariaďuje termíny pojednávaní, a teda koná takpovediac pod drobnohľadom sporových strán). Následne po rozhodnutí odvolacieho súdu bol spis mestskému súdu vrátený 25. apríla 2025.

10. Vyhodnotiac komplexne sťažnostné argumenty, ako aj procesný postup mestského súdu a krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že nečinnosť, resp. aj neefektívnu činnosť mestského súdu možno považovať za príčinu vzniku určitých prietáhov v konaní, avšak tieto prietahy podľa ústavného súdu nedosahujú takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by ústavnému súdu umožňovala po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa. Aj keď si je ústavný súd vedomý toho, že napadnuté konanie ešte nie je právoplatne skončené, keďže predmetom konania naďalej zostáva rozhodnúť o výške sťažovateľom uplatneného nároku, podľa názoru ústavného súdu celková dĺžka konania (4 roky a 10 mesiacov), ktoré prebiehalo na dvoch inštanciách, je stále v medziach ústavnej akceptovateľnosti a nie je spôsobilá bez ďalšieho viesť k záveru o jej neprimeranosti, resp. indikovať, že napadnuté konanie by bolo možné považovať za také, v rámci ktorého by intenzita prípadných prietáhov dosahovala úroveň potrebnú na vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv. Hoci uvedená doba

konania sa aj strane sporu, ktorá má záujem na čo najskoršom rozhodnutí, môže zdať neprimeraná a ústavný súd nemá v úmysle význam samotného konania a jeho výsledok pre sťažovateľa zľahčovať, z hľadiska ústavných limitov v danom type konania však neprekračuje prípustnú dobu konania.

11. Ústavný súd na podporu svojho záveru, najmä vo vzťahu k argumentu o celkovej dĺžke napadnutého konania, poukazuje aj na rozhodovaciaj prax a judikatúru ESLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

12. Podľa názoru ústavného súdu je preto v okolnostiach prejednávanej veci potrebné rezultovať, že nejde o nečinnosť, resp. neefektívnosť postupu mestského súdu, ktoré by mali povahu zbytočných prietáhov (porov. m. m. II. ÚS 311/2022, II. ÚS 309/2024, II. ÚS 359/2024).

13. Ústavný súd pri svojom rozhodovaní tiež zohľadnil skutočnosť, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu nepodal sťažnosť na prietahy podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), ktorá mala potenciál odstrániť zbytočné prietahy v konaní dohľadom predsedu mestského súdu nad plynulosťou konania. V tomto ústavný súd upriamuje pozornosť na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že sťažnosť na prietahy podľa zákona o súdoch je účinným (fakultatívnym) prostriedkom nápravy. Na požiadavke využitia tohto prostriedku nápravy na orgáne štátnej správy dotknutého súdu ústavný súd v zásade netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie* zjavne neprimeraná (napr. II. ÚS 234/2019, II. ÚS 447/2020, II. ÚS 354/2021), čo však neplatí v posudzovanom prípade.

14. Na základe uvedeného ústavný súd nevyhodnotil doterajšiu dĺžku rozhodovania mestského súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach aj s ohľadom na judikatúru ESLP ako nezlučiteľnú so základným právom sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny či právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V postupe mestského súdu v napadnutom konaní bola zistená nečinnosť, resp. neefektívna činnosť mestského súdu, ale v okolnostiach posudzovanej veci nedosahuje ústavne relevantnú intenzitu, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa. Z hľadiska komplexného posúdenia dotknutého konania nemožno postup mestského súdu a krajského súdu označiť za taký, v ktorého dôsledku by sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch, čo zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

15. Uvedený dôvod odmietnutia podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde sa rovnako týka aj časti ústavnej sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže v namietanom postupe mestského súdu a krajského súdu

v napadnutom konaní *prima facie* nemožno badať prvky *denegatio iustitiae*, ktoré prichádzajú do úvahy v prípadoch extrémne dlhotrvajúcich prietáhov.

16. Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy, ústavný súd konštatuje, že uvedený článok ústavy je formulovaný všeobecne a neupravuje žiadne konkrétne základné práva, preto vyslovenie jeho porušenia prichádza do úvahy len v súvislosti s porušením iného základného práva. Sťažovateľ porušenie uvedeného článku ústavy nespája s porušením žiadneho ďalšieho základného práva. Aj keby to tak bolo, k porušeniu sťažovateľom označených základných práv nedošlo a vo vzťahu k nim bola ústavná sťažnosť odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. S poukazom na uvedené bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

17. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by mestský súd v ďalšom priebehu napadnutého konania nepostupoval urýchlene a efektívne a pokračoval by v spôsobovaní prietáhov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok adresoval ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu